

Autorité de protection des données
Gegevensbeschermingsautoriteit

Advies nr. 86/2021 van 14 juni 2021

Betreft: Advies m.b.t. een ontwerp van ministerieel besluit *betreffende de organisatie van een bekwaamheidsproef met het oog op de erkenning als diamantdeskundige (CO-A-2021-088)*

De Gegevensbeschermingsautoriteit (hierna de "Autoriteit");

Gelet op de wet van 3 december 2017 *tot oprichting van de Gegevensbeschermingsautoriteit*, inzonderheid op artikelen 23 en 26 (hierna "WOG");

Gelet op de Verordening (EU) 2016/679 van het Europees Parlement en de Raad van 27 april 2016 *betreffende de bescherming van natuurlijke personen in verband met de verwerking van persoonsgegevens en betreffende het vrije verkeer van die gegevens en tot intrekking van Richtlijn 95/46/EG* (hierna "AVG");

Gelet op de wet van 30 juli 2018 *betreffende de bescherming van natuurlijke personen met betrekking tot de verwerking van persoonsgegevens* (hierna "WVG");

Gelet op het verzoek om advies van de heer Pierre-Yves Dermagne, Vice-eersteminister en minister van Economie en Werk, ontvangen op 22/04/2021;

Gelet op het verslag van mevrouw Alexandra Jaspar, Directeur van het Kenniscentrum van de Gegevensbeschermingsautoriteit ;

Brengt op 14 juni 2021 het volgend advies uit:

I. VOORWERP VAN DE ADVIESAANVRAAG

1. Op 22/04/2021 verzocht de heer Pierre-Yves Dermagne, Vice-eersteminister en minister van Economie en Werk (hierna: de aanvrager), het advies van de Autoriteit met betrekking tot een ontwerp van ministerieel besluit *betreffende de organisatie van een bekwaamheidsproef met het oog op de erkenning als diamantdeskundige* (hierna: het ontwerp).
2. Het ontwerp beoogt uitvoering te geven aan artikel 13, §§ 4 en 5 van het koninklijk besluit van 20 november 2019 *houdende maatregelen betreffende het toezicht op in de diamantsector*¹ (hierna: het koninklijk besluit), dat op zijn beurt rechtsgrond vindt in artikel 169, §2 van de programmawet van 2 augustus 2002. Het koninklijk besluit maakte reeds het voorwerp uit van een advies van de Autoriteit (advies nr. 115/2019 m.b.t. het ontwerp van koninklijk besluit *houdende maatregelen betreffende het toezicht op de diamantsector*²) waarnaar zal worden verwezen in zoverre het betrekking heeft op de modaliteiten van de organisatie van een bekwaamheidsproef met het oog op de erkenning als diamantdeskundige.
3. Het ontwerp regelt daartoe hoofdzakelijk de samenstelling van de examencommissie (artikel 1 van het ontwerp), het secretariaat van de examencommissie (artikel 2), de verklaringen die door de voorzitter, de secretaris en de leden van de examencommissie moeten worden ondertekend (artikelen 3 en 4), de bekendmaking van de oproeping tot kandidaatstelling (artikel 5), de inschrijving van de kandidaten en hun toelating tot en oproeping voor de bekwaamheidsproef, alsook de organisatie van één of meerdere informatiesessies (artikelen 6 en 7), de inhoud en het verloop van de bekwaamheidsproef (artikelen 8 tot 15), de weging van onderscheiden delen van de proef en de voorwaarde om te slagen voor de proef (artikel 16), de kennisgeving van de eindbeoordeling aan de kandidaten (artikel 17), het proces-verbaal van het verloop van de bekwaamheidsproef (artikel 18), het opmaken van de gemotiveerde rangschikking van de geslaagde kandidaten (artikel 19), de toelating van die kandidaten tot de functie en de wervingsreserve, de duurtijd van de wervingsreserve en de mogelijkheid tot verlenging daarvan (artikel 20), evenals de schrapping uit de wervingsreserve van kandidaten die niet op een oproep ingaan (artikel 21). De ontworpen regeling treedt in werking op de dag van de bekendmaking ervan in het Belgisch Staatsblad (artikel 22).

II. ONDERZOEK TEN GRONDE

¹ Artikel 13, §4 bepaalt: "De minister bevoegd voor Economie bepaalt de organisatie, de aankondiging, het programma, de onderdelen en het verloop van de bekwaamheidsproef bedoeld in paragraaf 2, 1°, evenals de samenstelling en werkwijze van de examencommissie."

Artikel 13, §5 bepaalt: "De minister bevoegd voor Economie erkent de deskundige, op advies van de Interministeriële Economische Commissie, onder de geslaagden van de bekwaamheidsproef bedoeld in paragraaf 2, 1°."

² Te raadplegen via: <https://www.gegevensbeschermingsautoriteit.be/publications/advies-nr.-115-2019.pdf>.

a. Rechtsgrondslag

4. De verwerking van persoonsgegevens die noodzakelijk is voor de vervulling van een wettelijke verplichting en/of voor de uitoefening van een opdracht van algemeen belang of in het kader van de uitoefening van het openbaar gezag die aan een verwerkingsverantwoordelijke is toevertrouwd, moet overeenkomstig artikel 6.3 van de AVG, gelezen in het licht van overweging 41, worden geregeld door duidelijke en nauwkeurige regelgeving, waarvan de toepassing voor de betrokkenen voorzienbaar moet zijn. Bovendien is het volgens artikel 22 Grondwet noodzakelijk dat de "wezenlijke elementen" van de gegevensverwerking door middel van een formele wettelijke norm (wet, decreet of ordonnantie) worden vastgesteld. Deze wezenlijke elementen omvatten in principe: het (de) precieze doeleinde(n), de identiteit van de verwerkingsverantwoordelijke(n) (indien reeds mogelijk), het soort gegevens die noodzakelijk zijn voor de verwezenlijking van dit (deze) doeleinde(n), de bewaartermijn van de gegevens en de eventuele beperking van de verplichtingen en/of rechten vermeld in de artikelen 5, 12 tot 22 en 34 AVG.
5. In deze context is een delegatie aan de Koning niet in strijd met het wettigheidsbeginsel voor zover de machtiging voldoende nauwkeurig is omschreven en betrekking heeft op de tenuitvoerlegging van maatregelen waarvan de essentiële elementen voorafgaandelijk door de wetgever zijn vastgelegd³.
6. Artikel 168 van de programmawet van 2 augustus 2002 bepaalt dat de Koning toezicht uitoefent op de diamantsector. Artikel 169 van deze wet specificeert wat dit toezicht inhoudt, namelijk:
 - een controle op de transacties van diamanten en het aanleggen van diamantvoorraden;
 - een verplichting voor handelaren om aangifte van diamanttransacties te doen;
 - de verplichte voorafgaande registratie vooraleer met het beroep van handelaar in diamant kan uitoefenen.
7. De Autoriteit stelt vast dat, hoewel het ontwerp *an sich* gedeeltelijk tegemoetkomt aan de eis van een wettelijke basis, de hierboven opgesomde wezenlijke elementen van de verwerking geenszins vastgesteld zijn in een formele wettelijke norm en dat er als zodanig bezwaarlijke sprake kan zijn van een voldoende nauwkeurig omschreven delegatie aan de Koning. De verwerking van persoonsgegevens waartoe het ontwerp aanleiding geeft lijkt op het eerste gezicht beperkt, desalniettemin heeft het opgezette systeem verregaande gevolgen voor de professionele

Zie Grondwettelijk Hof, Arrest nr. 29/2010 van 18 maart 2010, punt B.16.1; Arrest nr. 39/2013 van 14 maart 2013, punt B.8.1 ; Arrest 44/2015 van 23 april 2015, punt B.36.2; Arrest nr. 107/2015 van 16 juli 2015, punt B.7; Arrest nr. 108/2017 van 5 oktober 2017, punt B.6.4 ; Arrest nr. 29/2018 van 15 maart 2018, punt B.13.1; Arrest nr. 86/2018 van 5 juli 2018, punt B.7.2.³

bezigheid van de betrokkenen en blijft de vaststelling van de wezenlijke elementen in een formele wettelijk norm principieel aan de orde.

b. Doeleinde

8. Zoals hierboven reeds toegelicht oefent de Koning overeenkomstig artikel 168 van de programmawet van 2 augustus 2002 toezicht uit op de diamantsector. Dit toezicht heeft betrekking op de transactie van diamanten en het aanleggen van diamantvoorraden, de aangifte van diamanttransacties en de verplichte registratie als diamanthandelaar. In haar advies nr.115/2019 oordeelde de Autoriteit dat deze doelstellingen, in het licht van fraudebestrijding en misbruikpreventie, welbepaald, uitdrukkelijk omschreven en gerechtvaardigd zijn in de zin van artikel 5.1.b) AVG⁴. Desalniettemin is de Autoriteit in het onderhavige geval van oordeel dat de finaliteit van de organisatie van een bekwaamheidsproef met het oog op de erkenning als diamantdeskundige wezenlijk verschilt van de hierboven geschetste controlebevoegdheid.
9. De Autoriteit moet aldus vaststellen dat het doeleinde van de door het ontwerp geïntroduceerde verwerkingen niet uitdrukkelijk omschreven wordt in de wet. Dit is niet verenigbaar met artikel 6.3. AVG, gelezen in het licht van overweging 41, en artikel 22 *Grondwet* (zie punt 4).

c. Verwerkingsverantwoordelijke

10. Artikel 4.7) AVG bepaalt dat voor de verwerkingen waarvan de regelgeving het doel en de middelen vastlegt, de verwerkingsverantwoordelijke in die regelgeving kan worden aangewezen. De aanduiding van de verwerkingsverantwoordelijke dient evenwel overeen te stemmen met de rol die deze actor in de praktijk opneemt.
11. Hoewel artikel 15 van het koninklijk besluit van 20 november 2019 de FOD Economie aanduidt als verwerkingsverantwoordelijke voor de gegevens die verwerkt worden in het kader van dat koninklijk besluit is het met name voor wat betreft de organisatie van de bekwaamheidsproef en de erkenning of schorsing als diamantdeskundige niet geheel duidelijk in welke hoedanigheid de Private Stichting Antwerp World Diamond Centre (AWDC) (zie artikel 13, §§ 7 en 11 van het koninklijk besluit van 20 november 2019 en de artikels 20 – 21 van het ontwerp), de Interministeriële Economische Commissie (zie artikel 13, §5 van het koninklijk besluit van 20 november 2019) en (het secretariaat van) de Centrale Raad voor het Bedrijfsleven⁵ optreden (zie de artikelen 2, 6, 7, 11, 12, 15, 17 en 18 van het ontwerp).

⁴ Randnummer 11 – 12 van het advies nr. 115/2019.

⁵ Artikel 2 van het ontwerp bepaalt dat: "*Het secretariaat van de examencommissie wordt waargenomen door het secretariaat van de Centrale Raad voor het Bedrijfsleven (CRB).*"

12. De correcte aanwijzing van de verwerkingsverantwoordelijke is essentieel in het kader van de toepassing van de artikelen 26 en 28 AVG, evenals voor wat betreft de uitoefening van de rechten door de betrokkene overeenkomstig de artikelen 13 – 22 AVG. Er wordt daarover aldus best klaarheid geschapen.

d. Proportionaliteit/ Minimale gegevensverwerking

13. Artikel 5.1.c), AVG bepaalt dat persoonsgegevens toereikend, ter zake dienend en beperkt moeten zijn tot wat noodzakelijk is voor de beoogde doeleinden.
14. Artikel 7 van het ontwerp bepaalt dat de kandidaten die in aanmerking komen om deel te nemen aan de bekwaamheidsproef, overeenkomstig de voorwaarden in artikel 13, §4 van het koninklijk besluit van 20 november 2019, door de secretaris van de examencommissie schriftelijke worden opgeroepen. In die zin dient elke kandidaat de volgende gegevens voor te leggen:
- een uittreksel uit het strafregister van maximaal drie maanden oud, waaruit blijkt dat de kandidaat in de tien jaar voorafgaand aan de datum van het uittreksel niet veroordeeld is tot een criminele of correctionele hoofdstraf;
 - bewijs van een veelzijdige en relevante beroepservaring in de diamantsector van ten minste vijf jaar;
 - een attest, afgeleverd door een oogarts, van maximaal drie maanden oud waaruit blijkt dat de kandidaat beschikt over het gezichtsvermogen om de taken van erkend deskundige degelijk uit te oefenen.
15. Daarnaast moet de kandidaat tevens aantonen dat hij geen binding heeft met natuurlijke personen en rechtspersonen die beroepshalve onderworpen zijn aan de aangifteplicht voorgeschreven in artikel 6 § 1 van het koninklijk besluit van 20 november 2019, en/of vallen onder de bepalingen van artikel 6, § 4 van het koninklijk besluit van 20 november 2019, en evenmin aan zodanige personen zijn diensten regelmatig aanbiedt en de beroepsbezigheden van zijn ouders, echtgeno(o)t(e), wettelijke samenwonende(n) en kinderen meedelen indien ze diamant gerelateerd zijn⁶. De Autoriteit stelt vast dat de auteur van het koninklijk besluit van 20 november 2019 hiermee tegemoetkomt aan de opmerking die daartoe werd gemaakt in randnummer 38 van haar advies nr. 115/2019 en neemt er akte van.

⁶ Artikel 13, §2 van het koninklijk besluit van 20 november 2019.

16. Voor wat betreft het uittreksel uit het strafregister vestigt de Autoriteit er de aandacht op dat er rekening moet worden gehouden met de wet van 5 mei 2014 *houdende verankering van het principe van de unieke gegevensinzameling in de werking van de diensten en instanties die behoren tot of taken uitvoeren voor de overheid en tot vereenvoudiging en gelijkschakeling van elektronische en papieren formulieren* en herneemt zij haar opmerkingen overeenkomstig de randnummers 21, 22, 25 – 27 en 39 van haar advies nr. 115/2019.
17. Zoals blijkt uit het advies van de Raad van State bij het ontwerp⁷ geeft de aanvrager aan dat deze stukken en de overige persoonsgegevens die door de kandidaat worden voorgelegd bij zijn inschrijving (zoals bijvoorbeeld het CV) worden bewaard door het secretariaat (de secretaris⁸) van de examencommissie en dat er van deze stukken geen kopieën worden verspreid. Vervolgens maakt de secretaris, in samenwerking met de voorzitter van de examencommissie en de bevoegde ambtenaren van de FOD Economie, op basis van de ingediende bewijsstukken, de selectie van de kandidaten op, die in aanmerking komen om deel te nemen aan de bekwaamheidsproef⁹. Het is tevens de secretaris die de kandidaten op de hoogte brengt van het al dan niet slagen voor (een onderdeel van) de bekwaamheidsproef¹⁰. De Autoriteit is van oordeel dat hoewel de verwerking van persoonsgegevens in het kader van de organisatie van de bekwaamheidsproef vanuit het proportionaliteitsperspectief geen aanleiding geeft tot bijzondere opmerkingen, de onduidelijkheden inzake de hoedanigheid van het secretariaat (de secretaris) van de examencommissie (zie de opmerking geformuleerd in de randnummers 10 – 11) opgehelderd dienen te worden.
18. Artikel 18 van het ontwerp bepaalt dat: *"De secretaris maakt samen met de voorzitter van de examencommissie een proces-verbaal op van het volledige verloop van de bekwaamheidsproef."* In dit kader vraagt de Autoriteit dat de auteur tracht zo nauwkeurig mogelijk het soort persoonsgegevens te beschrijven dat in het proces-verbaal zal worden opgenomen en om te specificeren wie er toegang tot heeft en voor welke doeleinden.
19. Overeenkomstig artikel 20 van het ontwerp beslist de minister bevoegd voor Economie op basis van het advies van de Interministeriële Economische Commissie¹¹ welke geslaagde kandidaten tot

⁷ RvS, afdeling wetgeving, advies 68.964/1 van 1 april 2021, 4.

⁸ Zie punt 6 van het advies van de Raad van State bij het ontwerp: *"Voorts mist de in het ontwerp gebruikte terminologie eenvormigheid. Zo wordt in artikel 2 van het ontwerp melding gemaakt van het "secretariaat van de examencommissie" ("secrétariat de la commission d'examen"), terwijl in de andere bepalingen van het ontwerp steeds de termen "secretaris van de examencommissie" ("secrétaire de la commission d'examen") worden gebruikt (artikelen 3, 4, 6, 7, 11, 12, 15 en 17 van het ontwerp). In de Nederlandse tekst van artikel 18, eerste lid, van het ontwerp wordt dan weer enkel de term "secretaris" gebruikt [...]. Het verdient aanbeveling om de in het ontwerp gebruikte terminologie meer eenvormig te maken."*

⁹ Artikel 6 van het ontwerp.

¹⁰ Artikels 11 en 17 van het ontwerp.

¹¹ Artikel 19 van het ontwerp bepaalt dat: *"In uitvoering van artikel 13, §5, van het koninklijk besluit van 20 november 2019 houdende maatregelen betreffende het toezicht op de diamantsector brengt de Dienst van de FOD Economie verslag uit bij de*

de functie kunnen worden toegelaten en op de wervingsreserve kunnen worden geplaatst. De minister bezorgt deze rangschikking schriftelijk aan AWDC. De aanvrager verduidelijkt dat deze rangschikking enkel de naam en het adres van de geslaagde kandidaat bevat, opdat, indien AWDC hem wenst aan te werven, hem kan contacteren¹². De Autoriteit stelt vast dat noch de finaliteit van deze overdracht, noch de gegevens die zullen worden verzonden uitdrukkelijk opgenomen zijn in het ontwerp en vraagt om dit recht te zetten.

e. Bewaartermijn

20. Krachtens artikel 5.1.e) AVG mogen persoonsgegevens niet langer worden bewaard, in een vorm die het mogelijk maakt de betrokkenen te identificeren, dan noodzakelijk voor de verwezenlijking van de doeleinden waarvoor zij worden verwerkt.
21. Ter zake verwijst de aanvrager naar artikel 16, 1^e lid van het koninklijk besluit van 20 november 2019 dewelke bepaalt dat: *"De Dienst van de FOD Economie zal de persoonsgegevens niet langer bewaren dan noodzakelijk is voor de verwezenlijking van de doeleinden waarvoor de gegevens worden verzameld."*
22. In het licht van artikel 6.3 AVG is het essentieel om in het ontwerp de (maximale) bewaartermijnen van de te verwerken persoonsgegevens te voorzien, of toch minstens de criteria op te nemen die toelaten deze bewaartermijnen te bepalen, daarbij rekening houdend met de onderscheiden doeleinden en categorieën van gegevens.
23. De 'bewaartermijn' die op heden is neergelegd in artikel 16, 1^e lid van het koninklijk besluit van 20 november 2019 biedt geen enkele garantie dat de persoonsgegevens niet langer zullen worden bewaard dan noodzakelijk voor de verwezenlijking van de doeleinden waarvoor zij worden verwerkt. Daarom verzoekt de Autoriteit dat er uitdrukkelijk wordt voorzien in een (maximale) bewaartermijn voor de gegevens die worden verwerkt in het kader van de organisatie van een bekwaamheidsproef met het oog op de erkenning als diamantdeskundige, dan wel dat er criteria worden vastgesteld die toelaten deze bewaartermijn te bepalen.

Interministeriële Economische Commissie, met een gemotiveerde rangschikking van de geslaagden opgemaakt door de examencommissie, die ter zake een advies overmaakt aan de minister bevoegd voor Economie."

¹² Zie punt 4.3 van het advies van de Raad van State bij het ontwerp.

**OM DEZE REDENEN,
de Autoriteit**

is van oordeel dat een aanpassing van de wettelijke basis van het ontwerp zich in het licht van de randnummers 4 – 9 opdringt (zie ook de randnummers 6 en 7 van advies nr. 115/2019);

is daarenboven van oordeel dat de volgende aanpassingen van het ontwerp, dan wel het koninklijk besluit van 20 november 2019 zich opdringen:

- correcte aanduiding van de hoedanigheid van de actoren zoals bedoeld in de randnummers 11, 12 en 17;
- precisering van het soort van persoonsgegevens die in het proces-verbaal zullen worden opgenomen (randnummer 18);
- precisering van de personen die toegang hebben tot het proces-verbaal en voor welke doeleinden (randnummer 18)
- vaststelling van de finaliteit en de aard van de gegevensoverdracht aan AWDC (randnummer 18);
- vaststelling van een (maximale) bewaartermijn, dan wel van criteria die toelaten deze bewaartermijn te bepalen (randnummer 23);

vestigt er de aandacht op dat er voor wat betreft het voorleggen van een uittreksel van het strafregister rekening moet worden gehouden met de wet van 5 mei 2014 *houdende verankering van het principe van de unieke gegevensinzameling in de werking van de diensten en instanties die behoren tot of taken uitvoeren voor de overheid en tot vereenvoudiging en gelijkschakeling van elektronische en papieren formulieren* (randnummer 15).

(get.) Alexandra Jaspar
Directeur van het Kenniscentrum